

ТОРГОВЕЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ІНДІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Суніл Шарма,
аспірант, МАУП

Стаття показує, як торгівля між Індією та Європейським Союзом набуває все більшого значення для обох сторін. Обсяги прямих іноземних інвестицій ЄС до Індії збільшуються. У свою чергу, для великого індійського бізнесу стало звичним придбання іноземних компаній, у тому числі європейських.

Аналітичний огляд стратегічного торгового партнерства між Індією та ЄС ґрунтується на цифрах і фактах із різноманітних джерел. Тенденції і напрями двосторонньої торгівлі свідчать про взаємовигідні економічні відносини, які надалі будуть успішно розвиватися.

The article describes the growing significance of trade between India and European Union. The foreign direct investment made by European Union has been steadily increasing and at the same time big Indian businesses have started acquiring foreign companies including European.

The analysis has been carried out on the basis of fact and details compiled from different sources. The trends and direction of trade between India and European Union depict mutually beneficial characteristic and the gainful partnership is expected to continue in the future.

ВСТУП

Індія почала співпрацювати з Європейським Союзом (ЄС) у 1963 році, коли Індія вперше встановила дипломатичні відносини з Європейським Економічним Співтовариством (ЄЕС). У 1971 році ЄЕС запровадило спрощені загальні тарифи для 91 країни, що розвиваються, і Індія була однією з них. Низка самітів та зустрічей на рівні міністерств, які відбулися між Індією і Європейським Союзом, є одним із найбільш яскравих свідчень про поглиблення партнерства Індії з ЄС. Перший Індія-ЄС саміт відбувся у 2000 році, і відтоді такі збори проводяться щороку з метою зміцнення торговельних та інших зв'язків між Індією і країнами ЄС. У жовтні 2006 року відбувся сьомий такий саміт. Сприятлива демографія, високі темпи росту ВВП, потік прямих іноземних інвестицій, який постійно зростає, а також потужна економіка, — все це останнім часом приваблює до Індії багатьох основних гравців, серед яких ЄС не є винятком.

Завдяки динамічному росту двосторонньої торгівлі у 2004 році зв'язки між Індією та ЄС переросли у

стратегічне партнерство. Стрімкий розвиток інформаційного сектору і телекомунікацій заохотив значні розміри інвестування з боку ЄС. Співробітництво між Індією та ЄС продовжується, про що свідчить підписання різних торговельних, комерційних та інших угод.

ОБОПІЛЬНІ ВИГОДИ ДВОСТОРОННЬОЇ ТОРГІВЛІ ... для ЄС

Індія сьогодні представляє єдину велику економіку на стадії становлення в Азії, де Європейський Союз продовжує займати провідне місце як у зовнішній торгівлі, так і за потоками іноземних інвестицій. Європейський бізнес не може дозволити собі ігнорувати можливості на одному з найбільш динамічних ринків у світі, який за темпами росту поступається тільки Китаю. Якщо взяти до уваги такі цифри, як ріст ВВП на рівні 8% та іноземного інвестування на 40% (його обсяги досягли 10 мільярдів Євро), стає очевидним, що Індія незабаром стане світовим економічним важкоатлетом. Однією із значних переваг Індії на ринку є на-

явність великої кількості освічених і кваліфікованих працівників, які володіють англійською мовою. Це дозволило запровадити спеціалізовані послуги, а також сприяло розширенню ринку споживачів. Таким чином, європейські фірми мають можливості для інвестування, включаючи співробітництво з індійськими партнерами, через аутсорсинг або спільні підприємства, торгівлю напівпродуктами, а також доступ до ринку споживчих товарів.

Індія має багато особливих переваг, які в майбутньому будуть забезпечувати її конкурентно спроможність у світовій торгівлі. Першою з них є сама демографія. Індія має наймолодше населення у працездатному віці (більш ніж 50% — молодші 25 років). Передбачається, що така ситуація буде й надалі: прогнозується, що у 2020 році середній вік громадян Індії буде 29 років, тоді як у Європі цей показник становитиме 45 років. Тому економіка Індії в наступні роки буде мати достатню кількість робочої сили, здатної конкурувати на світовому ринку.

Другою перевагою є значна роль Індії в досягненні сучасної науки та розвитку інновацій, що дає технологічні можливості багатьом галузям промисловості, таким як фармацевтика, програмування, інформаційні та комунікаційні технології. Частиною цієї тенденції є визначне перетворення Індії з країни для аутсорсингу простих ділових операцій у країну для аутсорсингу знань і високої кваліфікації.

... для Індії

Європейський Союз є найбільшим ринком у світі, його ВВП у 2006 році становило більше ніж 11,500 мільярдів Євро; тут проживає близько півмільярда споживачів; високий середній рівень доходів населення (ВВП становить 24,500 Євро на душу населення). Це єдиний ринок, де знято внутрішні кордони між 27 країнами, що дозволяє вільний рух товарів, послуг, людей і капіталу; тому найбільше у світі іноземного інвестування приходить саме сюди. Умови для торгівлі та інвестування стали ще кращими із розширенням ЄС і запровадженням Євро. Економіка Європи поєднує сильну промислову базу з економікою знань, створеною кваліфікованою робочою силою і високим рівнем інвестування у науковій дослідженні. Визнаними у світі сильними сторонами Європейського Союзу є творчість, інновації та якість.

ЄС вважає, що відкриті ринки є могутнім стимулом до конкуренції, інновацій та росту продуктивності. Фактично, ЄС є одним із найбільш відкритих ринків у світі, у тому числі для індійських експортерів. 80% експорту Індії до ЄС у 2006

році або зовсім не обкладалося митом, або завозилося за спрощеним тарифним курсом, переважно завдяки автономній політиці ЄС, відомій як узагальнена система привілеїв.

ТОРГОВЕЛЬНІ ОБМІНИ: ДОПОВНЕННЯ ОДИН ОДНОГО

Маркетинговий аналіз показує, що ЄС та Індія істотно доповнюють один одного у своєму економічному розвитку. Це спостерігається на їхніх багатогалузевих економічних структурах щодо промислової продукції, грошових фондів, людських ресурсів, а також торгівлі товарами і послугами. Для прикладу візьмемо моделі двосторонньої торгівлі: ЄС переважно експортує до Індії напівпродукти для подальшого виробництва, тоді як Індія експортує до ЄС і сировину, і готові споживчі товари. За вартістю експорту ЄС до Індії, на перших позиціях коштовне каміння і перли, машини та устаткування, електричне обладнання, основні метали, хімічні товари і засоби перевезення. Відповідно, найбільшу вартість експорту Індії до ЄС складають текстиль і одяг, коштовне каміння, машини й устаткування, сільськогосподарські товари і вироби із шкіри.

Якщо говорити про двосторонню торгівлю послугами, основними товарами обміну з обох боків виступають транспортні послуги, а також послуги для подорожей і бізнес-обслуговування. Крім того, з боку Індії спостерігається стрімкий розвиток інформаційних технологій, медичних послуг, туризму і деяких фінансових послуг, тоді як ЄС є лідером із професійних послуг, таких як бухгалтерія і юридичні послуги, фінансові послуги, поштові і кур'єрські, а також телекомунікаційні послуги.

У статті розглядаються торговельні відносини Індії з Європейським Союзом, зокрема успіхи, яких досягнуто у двосторонній торгівлі між Індією та Європейським Союзом. Автор показує, наскільки важливою для Індії є торгівля з Європейським Союзом як її найбільшим торговим партнером. У деяких сферах чітко простежується взаємна торгівля одними і тими ж категоріями товарів чи послуг (коштовне каміння, машини й устаткування, хімічні товари, основні метали, транспортні послуги та послуги з бізнесу). У деяких випадках це пояснюється структурою промислового ланцюга: наприклад, європейські торговці експортують до Індії діаманти, де їх обробляють і посилають назад у вигляді готових виробів.

В інших випадках, де не простежується спеціалізація товарів і послуг, на ринку існує попит на товари і послуги різних якісних та цінових

характеристик.

ТЕНДЕНЦІЇ ДВОСТОРОННЬОЇ ТОРГІВЛІ ТА ІНВЕСТУВАННЯ

Позитивні тенденції у двосторонній торгівлі ґрунтуються саме на такому характері економічних стосунків, коли сторони доповнюють одна одну. Немає сумніву, що останнім часом у торгівлі та інвестуванні між ЄС та Індією досягнуто неабияких успіхів.

У 2006 році двостороння торгівля товарами зросла аж на 16% і досягла 44 мільярдів Євро, і в наступному 2007 році прогнозувалися такі ж високі темпи росту. У період з 2001 по 2005 рік спостерігався стабільний ріст у середньому на 11%. При цьому торгівля залишалася пропорційною, з незначним активним сальдом у ЄС. Європейський Союз на сьогодні залишається найбільшим торговим партнером Індії, на нього припадає одна п'ята частина всієї зовнішньої торгівлі Індії. У свою чергу, Індія є десятим основним партнером ЄС, на який припадає 1.8% зовнішньої торгівлі.

Торгівля комерційними послугами також зростала феноменальними темпами, в середньому на 10% у рік, із граничним активним сальдом Індії. У 2006 році Індія експортувала до ЄС послуг на 4.2 мільярди Євро, тоді як сума експорту ЄС до Індії становила 3.7 мільярди Євро.

ЄС та Індія залишаються важливими інвестиційними партнерами, а інвестиційні потоки стають все більш збалансованими. Для Індії ЄС є найбільшим джерелом прямих іноземних інвестицій. Так, у 2006 році сума інвестицій ЄС до Індії становила 1300 мільйонів Євро. В цьому ж році потік прямих іноземних інвестицій із Індії до Європейського Союзу досяг цифри 900 мільйонів Євро; для порівняння, в 2003 році він становив 600 мільйонів Євро. Незважаючи на такі позитивні тенденції, на Індію припадає менше 1% всіх прямих іноземних інвестицій Європейського Союзу, що не відповідає потенціалу Індії чи можливостям інвесторів ЄС.

ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ РОСТУ

Як бачимо, за останні роки обсяги торгівлі та інвестування між Індією та ЄС значно збільшилися, проте є всі причини вважати, що поточні обсяги ще далекі від потенційних, і відносні цифри швидше скромні, хоча торгівля стрімко зростає. Якщо взяти до уваги, що з кожних 6 людей на планеті 1 людина є громадянином Індії, то частка країни у світовій торгівлі не відповідає її ваговій категорії. Але ця ситуація вже починає

змінюватися. Сьогодні існують можливості для збільшення обсягів торгівлі та інвестування в обох напрямках.

ВИСНОВКИ

Двостороння торгівля між Індією та ЄС динамічно зростає, і є всі підстави вважати, що ця тенденція буде зберігатися.

Аналіз попередніх даних показує, що торгове партнерство є вигідним як для Індії, так і для ЄС, оскільки їхні ринки і ресурси взаємно доповнюють один одного, а також мають багато спільного. Ці фактори, безсумнівно, спонукатимуть обидві сторони до подальшого зміцнення і розвитку двосторонньої торгівлі.

Література:

1. <http://www.focusweb.org/india/content/view/940/29/>
2. <http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/297448.cms>
3. http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/june/tradoc_135112.pdf
4. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/6047524.stm>
5. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/6047524.stm>
6. Swapan K. Bhattacharya, 2006: India and the European Union: Trade and Non-Tariff Barriers.
7. Rajendra K. Jain, 2007: India and the European Union: Building a Strategic Partnership.
8. Economic Survey of India, 2006-07, Ministry of Finance, Govt. of India.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ІНВЕСТИЦІЇ.

ПРАКТИКА ТА ДОСВІД

ЖУРНАЛ
ВИХОДИТЬ
24 РАЗИ НА РІК

Через редакцію
передплата проводиться
з будь-якого місяця!

Передплатний
індекс: 23892

Свідоцтво
КВ № 12178-1062 ПР
від 11.01.2007 року

Журнал включено до переліку наукових фахових
видань України, в яких можуть публікуватися
результати дисертаційних робіт на здобуття
наукових ступенів доктора і кандидата наук з

ЕКОНОМІКИ

ЗАСНОВНИКИ:

- Рада по вивченню продуктивних сил України
Національної академії наук України.
- ТОВ "ДКС Центр"

вул. Ливарська, 5, оф. 408
(044) 537 14 33, 223 26 28
e-mail: dks@kiev.relc.com